



ཆ་ཚང་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་རྗེས་བོད་རྒྱུ་ལྷན་ཁོངས་ཀྱི་འདྲེན་ཁུལ་གྱི་འཕྲུལ་ལྷན་(Unit of area equal to one  
fifteenth of a hectare. Translator)འབྲུམ་གསུམ་བྲི་ལྟ་དག་རྒྱུ་དྲུག་བརྒྱ་མང་དུ་སྤྱོད་ནས་ལོ་རེར་འབྲུ་  
རིགས་ཐོན་འབབ་ཤོད་འབྲུམ་གཉིས་བྲི་ལྟ་དང་ལྟ་རྒྱུ་མང་དུ་འགོ་རྒྱ་ཡིན་པ་དཔྱད་གཞི་ལས་མངོན་ཡོད་ཟེ་།  
.....

ཆུ་བོད་ཀྱི་མང་གཞིའི་ལས་དོན་ལ་སྤུས་འདེད་ཉན་ཉིག་བཏང་བ། རང་རྒྱུ་ལྷན་ཡར་སྤུང་གཙང་  
པོ་དང་བོད་ཤར་གྱི་ “གཙང་གསུམ་” མོགས་གཙང་ཆུ་རྒྱུག་ཁུལ་གཙོ་བོའི་འཆར་འགོད་ལེགས་སྦྱབ་བྱས་པ་  
དང་། ཆུ་བོ་འབྲིང་ཆུང་རྒྱུག་ཁུལ་ ༤༤ ཡི་ཕྱོགས་བཅུ་འཆར་འགོད་དང་ཆུ་བོ་ ༥༡ གྱི་ཆུའི་རུས་པའི་ཐོན་  
ཁུངས་གསར་མེལ་འཆར་འགོད་བྱས། དེ་བཞིན་ཆེད་དམིགས་རྣམ་གྲངས་མང་པོའི་འཆར་འགོད་བཟོས་ཤིང་  
གསོག་འཛོག་རྣམ་གྲངས་ཁག་ ༥༥ ཟིན་ཡོད། ཆུ་དཔྱད་རྒྱུ་རྒྱུ་ཚད་ལོན་ཏེན་གཞི་ ༩ དང་རིགས་ཁག་གི་  
ཆུ་དཔྱད་དང་ས་ཆུ་སྤུང་འཛོན་ལྟ་ཞིབ་ཚད་ལོན་ས་ཚོགས་ ༩༠༧ བསྐྱུན་པ། ཆུ་བོད་ཀྱི་ཡོངས་ཁྲུབ་ཞིབ་  
བཤེར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པོའི་སློ་ནས་ལེགས་སྦྱབ་བྱས་པ། ཆུའི་ཐོན་ཁུངས་སྤྱི་བསྐྱུགས་དང་ས་ཆུ་སྤུང་འཛོན་གྱི་  
སྤྱི་བསྐྱུགས་ཁྲུབ་བསྐྱུགས་བྱས་པ། ཆུ་བོད་ཚོན་རྩ་ལ་ཐད་རྒྱལ་ཁབ་དང་རང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་རིམ་པའི་ཞིབ་འཇུག་  
བྱ་གཞི་མང་པོ་ཐོབ་ཡོད་ཟེ་། ༡ ཆ་འཕྲིན་འབྲུང་ཁུངས། ཤིན་ཏུ་ཏུ་བ་ནས། ༢ ཆོས་ ༥༩༩།

༡། ༣ ཆོས་ ༥ ཉིན་གྱི་དགོང་མོར་བོད་ཀྱི་སློག་བརྟན་《ཐར་ལོ》 ཞེས་པ་ཐའེ་པེ་གོང་ཁྱེར་  
དུ་བརྟན་པ་དང་། སློག་བརྟན་《ཐར་ལོ》 ཞེས་པ་ཐེངས་འདྲིའི་ཐའེ་ཐན་གསེར་གྱི་གྱི་ལིང་རྟགས་མའི་དོན་  
བརྗོད་སློག་བརྟན་ཅེ་གསུང་དང་འབྲུབ་བྲིད་པ་ཅེ་གསུང་། འབྲུབ་གཞུང་ཅེ་གསུང་། བརྟན་པའི་ཅེ་གསུང་བཅས་བྱ་  
དགའི་ཕྱི་ཚེན་བཞིའི་ཅེ་གསུང་འོས་མིང་ནང་ཚུད་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཐའེ་པེ་རོལ་དབྱངས་སློག་བརྟན་ཁང་དུ་ས་  
གདན་དམར་པོའི་སློན་བསྐྱེད་དང་ཐོག་མའི་གཞིགས་འབྲུལ་མཚན་སློ་ཡང་བཅུ་པ་རེད། གཞན་སློག་བརྟན་  
《ཐར་ལོ》 ཡི་གཙོ་སྦྱབ་མི་སྣ་ཞིང་འབྲུབ་བྲིད་པ་བད་མ་ཚོ་བརྟན་དང་། སྐྱེས་པ་གཙོ་འབྲུབ་པ་ཞི་བདེ་ཉི་  
ལ། སྐྱེས་མ་གཙོ་འབྲུབ་པ་གཡང་ཕྱུག་མཚོ། བརྟན་པའི་ལོན་མཁན་ལུའི་སོང་ཡེ་བཅས་ཀྱང་ཐོབ་པ་ཡོད་  
ལ། འབྲུབ་བྲིད་པ་བད་མ་ཚོ་བརྟན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་པ་སྐད་སློག་བརྟན་དེ་ཐའེ་ཐན་དུ་འབྱེད་ཡོང་ནས་སློན་  
ཐུབ་པ་ནི་གཞི་བརྗོད་ཚེན་པོ་ཞིག་རེད་ཅེས་བརྗོད། གསེར་གྱི་གྱི་ལིང་རྟགས་མའི་ལག་བསྟར་ལུ་སྤྱོད་གྱི་ཀྱུ་  
ཞི་ཀྱང་ཨེ་ཅ་ཡིས་ཁོང་ཚོར་ཉིན་འབྲེལ་ཁྲུས་པ་རེད།

སློག་བརྟན་《ཐར་ལོ》 རི་བརྟན་ཚོ་བརྟན་གྱི་པ་སྐད་སློག་བརྟན་ལྟ་པ་ཡིན་ལ། འབྲུབ་གཞུང་ཞི་ཁོང་གི་  
རྒྱུང་ལུང་《ཐར་ལོ》 ཞེས་པར་གཞི་བརྟན་ནས་བཅོས་པ་ཡིན། སློག་བརྟན་གྱི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱགས་རྗེ་

ཐར་ལོ་སྒོད་དམངས་འཛིན་བྱང་ལེན་དུ་འགོ་བའི་ལམ་བར་དུ་འཕྲད་པའི་དགའ་སྐྱོ་འདྲེས་མའི་གཏམ་རྒྱུད་  
 བརྗོད་ཡོད། རྒྱེས་པ་གཙོ་བོ་འབྲུག་པ་ཞི་བདེ་ཉི་མའི་ལུས་སྤྱོད་དུ་སྟོན་སྒྲིལ་སུ་ “དྲང་རྒྱུད་” གི་གཤིས་ཀ་ཞིག་  
 མངའ་བས། རྒྱོག་བརྟན་ཁོད་ཀྱི་མི་སྣ་གཙོ་བོ་སྟེ་ཐར་ལོའི་ཁེར་རྒྱུ་གི་གནས་བབ་མངོན་སུམ་དུ་མཚོན་  
 སྟེ། རྒྱ་ཆེ་གཟེགས་མོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སུ་འཇགས་ཤིང་གདེང་འཛོག་ཀྱང་མི་དམན་པ་ཞིག་ཐོབ་ཡོད།  
 རྒྱུས་ལོན་བྱུང་བ་ལྟར་ན། གསེར་གྱི་གྱི་ལིང་རྟགས་མའི་བྱ་དགའ་གནང་བའི་མངོན་སྟོན་དེ་སྟོན་ལྷོ་ལྷོ་ །  
 ཚོས་ ༡༡ ཉེན་གྱི་དགུང་མོར་ཐའེ་བེ་རྒྱལ་ཡབ་རྗེས་དྲན་ཁང་ནས་བསྐྱུ་འཆར་ཡོད་པ་རེད། །ཆ་འཕྲིན་འབྱུང་  
 ལུངས། མི་དམངས་དྲ་བ་ནས། ། ། ཚོས་ ༡༡ ཉེན།

༤། ཀན་སྟོ་ལུལ་རིག་གནས་རྒྱུང་འཕྲིན་བརྟན་འཕྲིན་རྩུས་ཀྱི་ལས་དོན་མི་སྣས་ས་ཆ་དེ་གའི་རང་  
 བྱུང་གོང་ཚོ་ ༡༠ ལྷག་ཙམ་ལ་གནའ་གཞུང་ཡོངས་ཁྱབ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་སྐབས། བོད་རིགས་གོང་མི་དུད་ཚང་  
 ༡༡ ལ་བོན་ཚོས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་པོ་ཉི་ ༡༥༠ ལྷག་ཙམ་དང་བམ་པོ་ ༡༥༠༠ ལྷག་ཙམ་ཉར་ཚགས་བྱས་ཡོད་པར་ཁྱོན་  
 ཤོག་སྟེ་ ༡༥༠ ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། གཞོད་སྒྲོག་པར་རིས་ ༤༠ ལྷག་ཙམ་རྟེན་བྱུང་ཞེས་དོ་སྟོན་བྱས།

ཀན་སྟོ་ལུལ་རིག་གནས་རྒྱུང་འཕྲིན་བརྟན་འཕྲིན་རྩུས་ཀྱི་རྩུས་ཀྱང་གཞོན་པ་ལུང་ཁང་ཉེང་གིས་ “ཡི་གེ་  
 གཞིར་བཟུང་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་པར་དཔེ་ཆ་དེ་དག་ནི་སྟོན་ལོའི་དུས་རབས་ ༥ པར་བཤུས་པ་དང་། དེ་ནི་བོད་  
 ཡིག་བྱུང་རྗེས་ཀྱི་ཚེས་གདོད་མའི་ཟེན་ཐོ” ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད་པ་དང་། བོན་ཚོས་ཀྱི་དཔེ་ཆ་རྟེན་རྗེས་ས་  
 ཆ་དེ་གར་ཚིང་དུ་སྟོན་ཆེན་དང་། ལན་གྲོ་ལུ་སྟོན་ཆེན། ལུབ་བྱུང་དགེ་འོས་སྟོན་ཆེན་སོགས་སྒྲིག་གཞིའི་རིགས་  
 གཅིག་མཁས་ཅན་གདང་དྲངས་ནས་དཔེ་ཆར་ཚོད་སྟོན་བྱས་འདུག

རིགས་གཅིག་མཁས་ཅན་གྱིས་ཚོད་སྟོན་རགས་ཙམ་བྱས་པར་གཞིགས་ན། དཔེ་ཆ་དེ་དག་ནང་འབྱུག་  
 རྒྱ་རྒྱུག་ལུལ་གྱི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་ཐོ་འགོད་བྱས་པ་དེ་ཉུན་ཉོང་ཡིག་ཆའི་ནང་གི་གནའ་  
 བོའི་བོད་ཡིག་ཡིག་ཆའི་དབ་བཤུས་མ་དང་འདྲ་ལ། དེའི་རིག་དངོས་རིན་ཐང་དང་ལོ་རྒྱུས་དབྱེད་གཞིའི་རིན་  
 ཐང་ཉ་ཅང་མཐོ་པོ་ཡོད་པ་རེད། ཅེས་གནས་ཚུལ་སྟོན། །ཆ་འཕྲིན་འབྱུང་ལུངས། མི་དམངས་དྲ་བ་ནས། ། ། ཚོས་ ༡༠  
 ཉེན།

༥། ལྷོ་ ། ། ཚོས་ ༡༥ ཉེན་གྱི་གོའི་ལུབ་རྒྱུད་ཀྱི་སི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་དང་། ལུན་ནན་ཞིང་ཆེན། བོད་  
 རང་སྐྱོང་རྒྱུངས་བཅས་ཀྱི་ཡུལ་སྐོར་གཙོ་གཉེར་ལྗེ་ཚོན་གྱིས་སི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་པན་གྱི་དུ་གོང་ཁྱེར་དུ་ “གྲུང་  
 གོའི་ཤམ་གླ་ལ་ཆེ་མའི་ཡུལ་སྐོར་ཁྱེར་སྟེལ་མནའ་འབྲེལ” དངོས་སུ་བཅུགས་པ་རེད།

“མནལ་འབྲེལ་བཅུགས་པ་དེས་ཞིང་ཆེན་དབར་དང་གོང་ཁྱེར་དབར་གྱི་ཡུལ་སྐོར་སྐོར་ལྟེ་དང་  
མནལ་ལས་ལ་སྐྱལ་མ་ཐེབས་པ་དང་། ཤམ་སྒྲུ་ལ་ས་ཁོངས་རྩིལ་པོའི་ཡུལ་སྐོར་ཐོན་རྗེས་དང་ཁྲིམ་རའི་ཐོན་  
ཁུངས་བསྐྱེད་ལ་སྐྱལ་མ་ཐེབས་པ། ས་ཁོངས་ཀྱི་ཡུལ་སྐོར་སྐྱུས་ཏུགས་གཏོང་བ། ས་ཁོངས་ཡུལ་སྐོར་གྱི་སྤྱིའི་  
འགན་ཚོད་ལུས་ལྷགས་ཆེ་ཅུ་ཕྱིན་ནས་ས་ཁོངས་ཡུལ་སྐོར་ཐུན་མོང་ཐོག་འཕེལ་རྒྱས་འགོ་བྱལ་” ཅེས་ཀྱང་གོ་  
རྒྱལ་ཁབ་ཡུལ་སྐོར་ལུས་ཡུལ་སྐོར་སྐྱལ་འདེད་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་མནལ་ལས་སི་ཡི་སི་ཀྱང་གཞིན་པ་རྒྱན་ལུན་མིན་  
གྱིས་བཤད།

ཀྱང་གོར་མི་རྣམས་ཀྱིས་ “ཤམ་སྒྲུ་ལ” བཅའ་འཛོལ་དང་དེའི་རིག་གནས་ཚོག་འདོན་བྱེད་མཚམས་  
གཏན་ནས་འཛོག་མྱོང་མེད། རུས་རབས་གོང་མའི་ལོ་རབས་དགུ་བཅུ་པ་ནས་བཟུང་ “ཤམ་སྒྲུ་ལའི” ས་  
ཁམས་གནས་བབ་བཅའ་འཛོལ་བྱེད་པ་དང་རུས་མཚུངས་ཡུལ་སྐོར་ལས་རིགས་སི་ཁྲོན་། ཡུན་ནག། བོད་  
ཚོངས་བཅས་ཞིང་ཆེན་དང་རང་སྐྱོང་ཚོངས་གསུམ་གྱི་སྤྱིའི་མཚམས་སུ་དབྱར་མཚོ་རྒྱས་པ་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་  
སོང་བ་དང་། དེ་གར་ཡུལ་སྐོར་བ་མང་པོས་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་ “མངོས་ཤོས” ཀྱི་ས་ཆ་མང་པོ་ཡོད།

ཡུལ་སྐོར་ཕྱི་ཆོན་གྱིས་དབྱེ་འབྱེད་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ “ཤམ་སྒྲུ་ལ” བི་སི་ཁྲོན་གྱི་སྤོ་བུ་  
དང་། ཡུན་ནག་གྱི་བུ་བྱང་། བོད་ཚོངས་ཀྱི་ཤར་སྟོ་བཅས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དང་། ལུལ། གོང་ཁྱེར་ ༧ ཡི་རྫོང་(རུས)  
༥༩ ལ་ཁུབ་པ་དང་། སྟོན་ལ་གསར་སྐེལ་བྱས་པའི་ཉེ་བའི་ལུལ་བི་སི་ཁྲོན་དཀར་མངོས་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་  
ལུལ་དང་། ཡུན་ནག་བདེ་ཆེན་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ལུལ། ཆབ་མདོ་ས་ལུལ་བཅས་ཚུད་ཡོད། ༡༩ འཕྲིན་འབྱུང་  
ཁུངས། མི་དམངས་བྱ་བ་ནས། ༣༧ ཚེས་ ༢༠ ཉེན།

༤༧ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༥ ཉེན་ཀྱང་གོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཚོན་རིག་ཁང་གིས་བེ་ཅིང་གོང་ཁྱེར་དུ་གསར་འགྱུར་  
ཡོངས་བསྐྱེད་ཚོགས་འདུ་བསྐྱེད་ཏེ་ 《བོད་ཚོངས་མཐོ་སྐང་གི་ཁོར་ཡུག་འགྱུར་ཚོག་བྱུང་རྒྱུ་ལ་ཚོན་རིག་  
དང་མཐུན་པའི་དབྱེད་དཔོག》 ཅེས་པའི་སྟན་ལྷ་ཁུབ་བསྐྱེད་བྱས་པ་རེད། 《བོད་ཚོངས་མཐོ་སྐང་གི་ཁོར་  
ཡུག་འགྱུར་ཚོག་བྱུང་རྒྱུ་ལ་ཚོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་དབྱེད་དཔོག》 ཅེས་པ་དེས་གནམ་གཤིས་དང་། རྒྱ་  
ཁམས། རྒྱུ་ཁམས་མ་ལག་སྐམ་སའི་ཁོར་ཡུག་མའི་རིགས་ཀྱི་འགྲུལ་སྐྱོད་ལྷགས་རྒྱུན་གོད་ཀོད་སྐྱོན་གྱི་ཉེན་ཁ་  
བཅས་ཕྱོགས་རྒྱལ་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དོད་ཚད་དང་། ཆར་པ་འབབ་ཚད། འབྲུགས་ལྡུང་། གངས་གསོག་  
ཐེབས་པ། མཚོ་དང་མཚོའུ་སོགས་དམིགས་ཚད་ ༡༤ གི་ཐོག་ནས་བོད་ཚོངས་མཐོ་སྐང་དེ་འདས་པའི་ལོ་  
༡༩༩༩ ལོ་ས་ཁོངས་པའི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཡི་རིང་བར་གྱི་ཁོར་ཡུག་འགྱུར་ཚོག་བྱུང་རྒྱུ་ཕྱོགས་བསྐྱེད་དབྱེད་དཔོག་  
བྱས་ཡོད་རྒྱུ་བརྗོད་འདུག ༡༩ འཕྲིན་འབྱུང་ཁུངས། མི་དམངས་བྱ་བ་ནས། ༣༧ ཚེས་ ༢༠ ཉེན།

༧༽ ལྷ་འདིའི་ཚོས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་ཕྱི་རོ་བོད་རྫོངས་ཡོངས་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་དང་དགོན་མེ་དོ་དམ་ལས་  
དོན་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་འཚོགས། རྫོངས་ཏང་ཨུད་ཀྱི་རྒྱན་ཨུ་དང་། རྫོངས་སྲིད་གྲོས་ཏང་ཚུའི་རྒྱུ་  
ཅི་དང་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ། རྫོངས་ཏང་ཨུད་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་སྤེའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱང་བཅས་ཡིན་པའི་མགོན་པོ་  
བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་གནང་བ་དང་རང་སྤོང་རྫོངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཞི་གཞོན་པ་དང་། རྫོངས་ཏང་ཨུད་འཐབ་  
ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་སྤེའི་རྒྱན་ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཀྱང་གཞོན་པ། རྫོངས་མི་རིགས་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་ཨུ་རྒྱན་ཏང་ཚུའི་  
ཡི་རྒྱུ་ཅི་བཅས་ཡིན་པའི་སྐལ་བཟང་ཚོ་རིང་ཚོགས་འདུར་ཞུགས།

མགོན་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ ༡༠༧༥ ལོར་རྫོངས་ཡོངས་ཀྱི་རིམ་ཁག་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་དང་མི་རིགས་  
ཚོས་ལུགས་མེ་ཚན་དང་། དགོན་མེ་དོ་དམ་ཨུ་རྒྱན་ཁག་དང་དགོན་མེར་བཅའ་མྱོང་ལས་བྱེད་པས་གཅིག་  
གྱུར་འཆར་འགོད་དང་མཐུན་སྦྲེན་བྱེད་པ་དང་སྐལ་འདེད་ཏན་ཏིག་གཏོང་བ་དང་། ལས་འགན་ནན་སྒྲིབ་  
དང་ལས་ཀ་རྒྱུར་ཐག་བྱས་ཏེ་རང་རྫོངས་སུ་ཚོས་ལུགས་འཆམ་མཐུན་དང་བརྟན་དོན་ལམ་སྤོངས། དགོན་མེ་  
ཞི་མཐུན་བཅས་མངོན་འགྱུར་སྐབ་པ་དང་རྫོ་མཐུན་ཞིས་ཅིན་ཕིང་གིས་སྤྱི་བྱུང་རྒྱུ་ཅི་གནང་བའི་ཏང་རྒྱུང་  
དབྱེད་དང་རྒྱུང་དབྱེད་འགོ་ཁྲིད་སློ་མཐུན་གྱི་ཁས་ལེན་གང་ལེགས་སོབ་ཁར། དགོན་མེའི་རྒྱ་ཚེའི་གྲ་བཅོམ་  
དང་སྤྱི་ཚོགས་ལས་རིགས་ཁག་གི་དགའ་བསུ་དང་བཅི་བཀྲར་རྒྱ་བྱུང་དང་སོབ་ཡོད་པས། འཐབ་ཕྱོགས་  
གཅིག་གྱུར་དང་མི་རིགས་ཚོས་ལུགས་དང་དགོན་མེ་དོ་དམ་ལས་བྱེད་པས་བསམ་ཕྱོགས་གསར་གཏོད་དང་  
དཀའ་ངལ་བྱེད་བསད་བྱས་ཏེ་རང་རོས་ཀྱི་བྱེད་ཚད་རྒྱུ་ཚད་མེད་པར་མཐོ་ཏུ་བཏང་སོག་ཡང་འབད་  
བརྒྱར་འབད་གྱིས་མི་རིགས་ཚོས་ལུགས་དང་དགོན་མེ་དོ་དམ་ལས་དོན་ལུ་མཐུད་ཡག་པོ་སྒྲིབ་ནས་འཐབ་  
ཕྱོགས་གཅིག་འགྱུར་དང་མི་རིགས་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གསར་པ་རྒྱུ་ཚད་མེད་པར་གཏོད་དེ་  
རྫོངས་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཞི་མཐུན་བརྟན་སྤོང་ཚེད་ལེགས་སྐྱེས་དེ་བས་ཆེ་བ་འབྱུང་དགོས་པའི་ནན་བཤད་  
བྱས།

ཚོགས་འདུའི་སོག་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་དང་མི་རིགས་ཚོས་ལུགས་ཁོངས་གཏོགས་གྱིས་འདི་ལོའི་  
ལས་དོན་ཁག་གི་ཉམས་སྤོང་དང་བྱེད་ཐབས་བཟང་པོ་ཕྱོགས་སྤོང་ཡག་པོ་བྱས་ནས་ “ལོ་ལྔ་ཚན་བཅུ་གསུམ་  
པའི” འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་དང་མི་རིགས་ཚོས་ལུགས་ལས་དོན་འཆར་འགོད་ཡག་པོ་བྱེད་པ་མ་ཟད་  
སྟོག་པར་དུ་འབྲེལ་ཡོད་རྣམ་གངས་ཀྱི་དུས་འགོའི་གྲ་སྤྱིག་ལས་དོན་ཡག་པོ་བརྒྱབ་ནས་སྤྱི་ལོའི་ལས་དོན་ཡག་  
པོ་སྤོང་སྐབ་པ་བྱེད་དགོས་པའི་སྤང་བྱ་བཏོན་འདུག །ཆ་འཕྲིན་འབྱུང་བའི་ཉིན་ལྷ་ཏུ་བ་ནས། ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན།

༡༽ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་མི་དམངས་ཏང་པའི་གསར་འགོད་པས་ཀྱང་གོའི་ཚན་རིག་ཁང་ཁྱེད་མིང་  
སློབ་ཆགས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་ནས་ཤེས་ཉོགས་བྱུང་བ་ལྟར་ན། ཉི་མ་ལ་ཡ་ས་ཁུལ་གྱི་ཤར་པའི་འབྲུང་ཁུངས་དང་  
ཡི་གེ་མ་དར་གོང་གི་གནས་སྡོམ་ཞིབ་འཇུག་ལ་ཐུབ་འབྲས་གསར་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱས་འབྲས་ཐོག་  
ནས་བོད་རིགས་ནི་ཤར་པའི་མེས་པོ་ཡིན་པ་ར་འཕྲོད་བྱུང་བ་དང་མིག་ལྡན་ཞིབ་འཇུག་བྱས་འབྲས་འདི་  
《ཚན་རིག་སྐྱོད་ལྟུང་།》 ཉེང་དུ་བཀོད་ཡོད་པ་རེད།

མཚམས་སྒྲིབ་བྱས་པ་ལྟར་ན། ཚན་རིག་ཞིབ་འཇུག་མི་སྣས་བལ་ཡུལ་ཁྱེད་ཀྱི་ས་ཁུལ་དང་བོད་རྒྱུ་རྩལ་  
འབྲམ་གོང་རྩལ་དུ་ཤར་པའི་མི་ཚོགས་ཀྱི་DNA ཡི་མ་དཔེ་ ༥༠༠ ལྟག་འཚོལ་བསྐྱུ་བྱས་པ་མ་ཟད། དེ་ཚོའི་  
པ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་འཛིན་སྣ་མང་ཅན་ལ་ཕྱོགས་བསྐྱུ་བྱས་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་པ་རེད། ཞིབ་འཇུག་བྱས་  
པ་ལས་ཤར་པའི་མི་ཚོགས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་བོད་རིགས་མི་ཚོགས་ཀྱི་པ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་འཛིན་རྒྱུད་  
རབས་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། ཤར་པ་ནི་བོད་རིགས་ལས་རྩལ་སྤྱི་བ(༩་ལམ་ལོ་ ༡༥༠༠ ཡི་གོང་)ཡི་ཡན་ལག་རིགས་  
རྒྱུད་ཅིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཉོགས་བྱུང་འདུག །ཆ་འཕྲིན་འབྲུང་ཁུངས། མི་དམངས་ཏང་པ་ནས། ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༡ ཉིན།

༧༽ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧ ནས་ཚེས་ ༡༩ ཉིན་བར་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱི་བྱི་བྱུང་ཆེ་གཞོན་པ་རྒྱལ་ཁབ་  
ཡིག་འབྲུལ་ངོ་བཅར་ཅུས་ཀྱི་ཅུས་ཀྱང་ཉུ་ཞེ་ཆེན་གྱིས་བོད་དུ་བཏག་ཞིབ་གནང་། ཁོང་གིས་ཉང་གི་ཚོགས་  
ཆེན་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཀྱང་ལྷ་ཚང་འཛོམས་གོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པ་དང་། བཞི་  
བ། ལྷ་པ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལག་བསྟར་དོན་འཁྲོལ་གཏིང་ཟབ་དང་། ཀྱང་དབྱང་གི་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་  
སྐོར་གྱི་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་དུག་པའི་དགོངས་དོན་དང་ལྟག་པར་དུ་སྤྱི་བྱི་བྱུང་ཆེ་ཞེ་ཆེན་ཅིན་ཅིན་  
གི་རིམ་སྤེལ་གསུང་བཤད་གལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ལག་བསྟར་དོན་འཁྲོལ་བྱས་ནས་སློལ་རྒྱུན་བཟང་པོ་དར་  
སྤེལ་གཏོང་བ་དང་ཐུབ་འབྲས་ཐོབ་པའི་ཉམས་སྲུང་ཕྱོགས་སྤོམ་བྱས་ཏེ་ཡིག་འབྲུལ་ངོ་བཅར་ལས་དོན་གྱི་ལས་  
ལུགས་སྐྱུར་བཅོས་བྱ་རྒྱུར་སྐུལ་འདེད་གཏིང་ཟབ་གཏོང་བ་དང་ཅུས་ལུགས་ཡོད་རྒྱུ་ཡོངས་བསྐྱུགས་ཡིག་  
འབྲུལ་ངོ་བཅར་དང་། འགན་འཁུལ་ཡིག་འབྲུལ་ངོ་བཅར། འཕྲིན་སྤྱི་བྱི་བྱུང་ཆེ་ཞེ་ཆེན་འབྲུལ་ངོ་བཅར་བཅས་བཏོད་དེ་  
བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་དང་ཡུན་རིང་བདེ་འཕོད་ལ་ཞབས་འདེགས་ལྷུ་བའི་ཐད་  
ལེགས་སྐྱེས་སྐྱེས་ལས་ཆེ་བ་འབྲུལ་དགོས་པའི་ནན་བཤད་གནང་བ་རེད། ………

ལྷ་ས་གོང་ཁྱེད་ཁྱེད་ཀོན་རྒྱས་དར་དམར་གོང་ཚོ་དང་། ལྷོད་ལུང་བདེ་ཆེན་རྫོང་གདོང་དཀར་གོང་  
རྩལ་གདོང་དཀར་གོང་ཚོ། ལྷོ་ཁ་ས་ཁུལ་ཟངས་རི་རྫོང་སྐ་ནག་གོང་ཚོ། ལྷོ་གདོང་རྫོང་ཁེ་གསུམ་ཡུལ་མི་ལྷུ་  
ལྷན་བཅས་སུ་ཉུ་ཞེ་ཆེན་གྱིས་དམངས་པན་ཞབས་ལྷུ་དང་། ལས་བྱེད་པ་གོང་ཚོར་བཅའ་སྤོང་། དུ་མིག་

ཅན་དོ་དམ། གཉིས་ཐུན་དུད་སྟེལ་བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་ཐད་ཉོག་ཞིབ་གནང་ཞིང་། བྱེད་ཐབས་དེ་དག་ལག་  
ལེན་བསྟར་རྗེས་གོང་ཚོར་ཞི་མཐུན་བཟན་སྡིང་དང་བྱིས་མཚོས་འཆམ་མཐུན་བྱུང་ནས་གནད་དོན་གོང་ཚོས་  
ཐག་གཅོད་ཐུབ་པ་མཁུན་རྗེས་ཁོང་དགུས་ཚོར་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་སྟོན་གོ་ཚོད་པའི་བྱེད་ཐབས་དེ་རིགས་ལ་  
ལས་ལེན་གནང་། ཁོང་གིས་གཞི་རིམ་གྱི་མང་གཞིར་ལྷགས་སྟོན་རྒྱག་རྒྱ་དེ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཞི་མཐུན་དང་བཟན་  
སྡིང་སྲུང་སྟོང་བྱེད་པའི་འགག་རྩ་ཡིན་པས་གཞི་རིམ་རྩ་འཛུགས་ཀྱི་རུས་པ་འདོན་སྟེལ་བྱེད་པ་དང་། དུས་  
ཐོག་ཏུ་གོང་ཚོའི་གནས་ཚུལ་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འདོད་སྟོབས་ཉོགས་བྱེད་པ། ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་འགལ་ཟླ་  
དང་རྩོད་གཞི་སེལ་བ་བཅས་བྱས་ཏེ་འབྲུང་རྩ་ནས་ཡིག་བསྟར་དོ་བཅར་གྱི་གནད་དོན་ཐོན་རྒྱུ་སྟོན་འགོག་  
བྱེད་པ་དང་ཉུང་དུ་གཏོང་དགོས་ཞེས་བཟན་གནང་བ་རེད། བོད་དུ་བཟང་རིང་རྒྱུ་ཞའོ་ཆེན་གྱིས་རང་སྟོང་  
སྟོངས་ཀྱི་འགོ་བློན་དང་བཞུགས་མོལ་གནང་ཡོད་ཟེ། །ཆ་འཕྲིན་འབྲུང་ཁུངས། གྲང་གོའི་བོད་ཀྱི་གསར་འགྱུར་དྲ་ཚུགས་  
ནས། ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན།

༡༠༽ ཟླ་འདིའི་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཆབ་མདོ་གོང་ཁྲེར་གྱིས་སྤང་མདའ་གནམ་ཐང་གི་འཕུར་སྟོན་ཁུལ་  
རྒྱུར་བཀོད་ལས་གཞི་དང་གནམ་གྲུ་རྒྱག་ལམ་གཉིས་པ་འཛུགས་སྐྱོན་དོ་དམ་གྱི་ས་གནས་ས་ཐོག་གི་ཚོགས་  
འདུ་འཚོགས་གིང་། སྡེངས་ཏང་ཉུད་ཀྱི་རྒྱན་ཉུ་ཆབ་མདོ་གོང་ཉུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་མོར་སུ་དོན་སྲུབ་ཚོགས་འདུར་  
ཕེབས་པ་མ་ཟད། ཚད་མཐོའི་མཐོང་ཆེན་དང་རུས་ལྷགས་ཡོད་རྒྱས་གཞིགས་འདེགས། སྟོན་རྩོད་ནས་རྒྱས་  
འགོད་དང་བདེ་འཇགས་འགན་ལེན་གྱིས་གནམ་ཐང་གི་རྒྱག་ལམ་གཉིས་པ་འཛུགས་སྐྱོན་མགྲོགས་སུ་བཏང་  
ནས། རྒྱ་ཆེའི་ལས་བྱེད་མང་ཚོགས་ཚོའི་ཕྱིར་སྟོན་དཀའ་བའི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱས་ཏེ་ཆབ་མདོའི་  
དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་དང་སྤྱི་ཚོགས་བཟན་སྡིང་ལ་སྐུལ་མ་གཏོང་དགོས་པའི་ནན་བཤད་བྱས། །ཆ་འཕྲིན་  
འབྲུང་ཁུངས། གྲང་གོའི་བོད་ཀྱི་གསར་འགྱུར་དྲ་ཚུགས་ནས། ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༦ ཉིན།

༡༡༽ ཉེ་ཆར་ 《གནའ་བོའི་ཇ་འདྲེན་ཏེ་ལམ—ཞིང་ཆེན་དང་རང་སྟོང་སྡེངས་བཅས་བརྒྱད་ཀྱི་རིག་  
དངོས་དམིགས་བསལ་འགྲེམས་སྟོན་》 དེ་ཡུན་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་དངོས་མང་བཤམས་མཚོན་ཁང་དུ་འགྲེམས་  
སྟོན་བྱས། མཚམས་སྟོར་བྱས་པ་ཉུར་ན། ཐངས་འདིའི་འགྲེམས་སྟོན་ཁོད་དུ་ཡུན་ནན་དང་། ལང་སོག་ ཀོང་  
ཞི། སི་ཁྲོན། བོད་སྡེངས། དུའན་ཞི། ཀན་སུའུ། མཚོ་སྟོན་བཅས་ཞིང་ཆེན་དང་རང་སྟོང་སྡེངས་ ༡ ཀྱི་དངོས་  
མང་བཤམས་མཚོན་ཁང་གི་རིག་དངོས་རྩ་ཆེན་དག་འདུས་ཡོད་ལ་བསྟོན་པས་རིག་དངོས་ ༥༠༠ ལྷག་ཡོད་  
ཚུལ་བཤད། །ཆ་འཕྲིན་འབྲུང་ཁུངས། མི་དམངས་དྲ་བ་ནས། ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༦ ཉིན།

༡༧༽ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་གྱི་ཐོ་རེངས་སུ་ཀྲང་གོའི་ནང་བཟུན་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་གཞིན་  
པ(པཎ་ཚེན་རྩུབ་མ)ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷ་སའི་ལྷ་ཐོན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་རྩོ་བོ་ལྷ་མུ་ཞེའི་སྐུ་ལ་མངལ་ཁ་ལྷ་བ་  
དང་འབྲེལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་དགོ་འདུན་རྣམས་ལ་ཕྱག་དབང་གནང་སྟེ་བདེ་བ་བསྐྱེལ། པཎ་ཚེན་ཚོས་ཀྱི་  
རྒྱལ་པོ་ཞེ་ཚེས་ ༡༤ ཉིན་ལྷ་སར་འབྱོར། ལྷ་སའི་ལྷ་ཐོན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མངལ་ཁ་ལྷ་བར་སེབས་པ་ནི་པཎ་  
ཚེན་ཐེངས་འདིར་ལྷ་སར་སེབས་ནས་སྐེལ་བའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་བྱེད་སློབ་ཐོག་མ་ཡིན་པ་དང་འདི་ལས་བྱེད་སློབ་  
ཚོགས་སྐེལ་འགོ་ཡང་བརྩམ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་འདུག། ༡༧ འཕྲིན་འབྲུང་ལུངས། ཀྲང་གོའི་བོད་ཀྱི་གསར་འགྱུར་དུ་རྒྱགས་ནས། ལྷ་  
༡༡ ཚེས་ ༡༤ ཉིན།

༡༧༽ ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་འཇམ་གླིང་རང་བྱུང་ཐེབས་ཚ་ལྷན་ཚོགས་དང་ཀྲང་གོའི་ཁོར་ཡུག་དང་  
འཕེལ་རྒྱས་རྒྱལ་སྤྱིའི་མཉམ་འབྲེལ་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་མཉམ་དུ་ཀྲང་གོའི་སྐྱེ་དངོས་སྣ་མང་ཅན་དང་རང་  
བྱུང་ཐོན་ལུངས་དགོས་མཁོའི་སྐོར་གྱི་ཞིབ་འཇུག་སྟེན་ལུངས་དུས་དེབ་ཐེངས་གསར་ཤོས་ཤིག 《སའི་གོ་ལ་སྐྱེ་  
འཕེལ་གྱི་རྣམས་ལུགས་སྐོར་གྱི་སྟེན་ལྷ་ལྷ་ཀྲང་གོའི་2015》 ཞེས་པ་(གཤམ་དུ་《སྟེན་ལྷ》 ཞེས་པར་བསྐྱུས་  
རྒྱུ)ཡོངས་བསྒྲགས་བྱས་པ་རེད། 《སྟེན་ལྷ》 དེའི་ནང་དུ་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་མཚོ་སྡོན་དང་བོད་རྫོངས་གཉིས་ཁོ་  
ནར་སྐར་བཞིན་སྐྱེ་ཁམས་ལྷག་འཕྲོ་སྲུང་འཛིན་བྱས་ཡོད་ཅིས་འཁོད་འདུག།

《སྟེན་ལྷ》 དེའི་ནང་དུ་ཞིང་ཚེན་དང་རང་སྐྱོང་རྫོངས་དང་གྲོང་ཁྱེར་མི་འདུ་བའི་བར་ལ་སྐྱེ་ཁམས་  
ཀྱི་རྗེས་ལུལ་དང་སྐྱེ་དངོས་ཐོག་རྣམས་ལ་ལྷན་པར་མཛོན་གསལ་ཡོད་པ་རེད། ཤར་རྒྱུད་ཞིང་ཚེན་གྱི་མི་རེའི་ཆ་  
སྟོམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁམས་རྗེས་ལུལ་བསྟོས་བཅས་ཀྱིས་རྩུང་མཐོ་བ་དང་། དབུས་རུབ་རྒྱུད་ཞིང་ཚེན་གྱི་མི་རེའི་ཆ་  
སྟོམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁམས་རྗེས་ལུལ་བསྟོས་བཅས་ཀྱིས་རྩུང་དམའ་བ་རེད། ༡༠༡༠ ལོར་ཀྲང་གོར་ཞིང་ཚེན་ ༤ (ནང་  
སོག་དང་། ཡུན་ནག། ཉའེ་ནག། ཤིན་ཅང་། མཚོ་སྡོན། བོད་རྫོངས)ལ་སྐྱེ་ཁམས་ལྷག་འཕྲོ་སྲུང་འཛིན་བྱས་སྐྱེ་  
དངོས་ཐོག་རྣམས་སྐྱེ་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་ལུལ་ལས་ཆེ་བ)ཡོད་པ་དང་། དུས་དེབ་སྡོན་མའི་སྟེན་ལྷ་ཡོངས་བསྒྲགས་  
བྱས་པ་ནས་བརྒྱུད་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་མཚོ་སྡོན་ཞིང་ཚེན་དང་བོད་རང་སྐྱོང་རྫོངས་གཉིས་ཁོ་ནར་ད་དུང་སྐྱེ་  
ཁམས་ལྷག་འཕྲོ་སྲུང་འཛིན་བྱས་ཡོད་ཅིང་། དྲང་ཉའེ་ཡི་མི་རེའི་ཆ་སྟོམས་ཀྱི་སྐྱེ་དངོས་ཐོག་རྣམས་ནི་རྒྱལ་  
ཡོངས་ཀྱི་ཞིང་ཚེན་དང་རང་སྐྱོང་རྫོངས་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཁྱེད་དུ་མཇུག་མཐར་གནས་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་  
འདུག། ༡༧ འཕྲིན་འབྲུང་ལུངས། མི་དམངས་དུ་བ་ནས། ལྷ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧ ཉིན།



༡༩༽ གྲུང་དབྱུང་དམག་ཉུང་གི་རྒྱུར་བཅོས་ལས་དོན་ཚོགས་འདུ་དེ་ལྟར་ ༡༡ ཚེས་ ༡༧ རས་ཚེས་ ༡༥  
 ཉིན་བར་པེ་ཅིང་དུ་འཚོགས། གྲུང་གྲུང་གྲུང་དབྱུང་གི་སྤྱི་ལྷན་ལྷན་པེ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གི་གྲུང་ལོ། གྲུང་དབྱུང་  
 དམག་ཉུང་གི་གྲུང་ལོ། གྲུང་དབྱུང་དམག་ཉུང་གི་རྒྱལ་སྤྱང་དང་དམག་དཔུང་རྒྱུར་བཅོས་ཟབ་གཏོང་འགོ་  
 འཛིན་ཚོགས་རྒྱུང་གི་ལྷན་གྲུང་བཅས་ཡིན་པའི་ཞེས་ཅིན་པེང་ཚོགས་འདུར་ཕེབས་པ་མ་ཟད་གསུང་བཤད་གལ་  
 ཚེན་ཡང་གནང་། ཞེས་ཅིན་པེང་གིས་རྒྱལ་སྤྱང་དང་དམག་དཔུང་གི་རྒྱུར་བཅོས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་རྒྱ་ལྡན་གྱི་གྲུང་གོའི་  
 ལྷན་གསུང་འདུན་དང་དམག་དཔུང་སྟོབས་ཚེར་གཏོང་བའི་ལྷན་གསུང་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་བྱེད་པའི་དུས་རབས་  
 གི་སྤང་བྱ་དང་། དམག་དཔུང་སྟོབས་ཚེར་གཏོང་བ་དང་དམག་དཔུང་དར་རྒྱས་ཡོང་བའི་བསྐྱོག་མེད་གི་ལམ་  
 ལུ། དམག་དཔུང་གི་འགྱུར་འགྱུར་ཐག་གཅོད་པའི་འགག་ཚུའི་ཐབས་ཤེས་བཅས་ཀྱང་ཡིན། དུས་བབ་གསར་  
 པའི་འོག་ཏུ་གི་དམག་དཔུང་སྟོབས་ཚེར་གཏོང་བའི་དམིགས་ཚད་ལག་བརྟུན་གཏོང་བྱས་ཏེ་དམག་  
 ཡོངས་དང་ཕྱོགས་སོ་སོའི་སྟོབས་ལྷན་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། ཡིད་ཚེས་བརྟན་པོ་དང་སྤོང་སྟོབས་གཅིག་  
 འགྲིལ་བྱེད་པ། བསམ་སློབ་གཅིག་གྱུར་དང་བྱ་སྤྱོད་གཅིག་གྱུར་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུར་བཅོས་ལ་བརྟེན་  
 ཏེ་དམག་དཔུང་སྟོབས་ཚེར་གཏོང་བའི་འཐབ་རྩས་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ལག་བརྟུན་བྱས་ཐོག་གྲུང་གོའི་ལྷན་ཚོས་  
 གི་དམག་དཔུང་སྟོབས་ཚེར་གཏོང་བའི་ལམ་ལུ་འགོ་སློབ་བརྟན་འགྱུར་མེད་དང་བསྐྱོད་དགོས་པའི་ནན་བཤད་  
 གནང་བ་རེད།

ཞེས་ཅིན་པེང་གིས་རྒྱལ་སྤྱང་དང་དམག་དཔུང་གི་རྒྱུར་བཅོས་ཟབ་ཏུ་གཏོང་རྒྱ་ལྡན་གྱི་ཡོངས་རང་  
 བཞིན་དང་གསར་བརྗེའི་རང་བཞིན་གི་རྒྱུར་བཅོས་ཤིག་ཡིན། རྒྱུར་བཅོས་གི་སྤྱིའི་ཐབས་རྩས་ལྟར་གཏན་ལ་  
 འཁེལ་བའི་དུས་ཚོད་རེའུ་མིག་གཞིར་བཟུང་ ༡༠༡༠ ལོའི་རྩོན་དུ་འགོ་འཛིན་གི་དོ་དམ་སྤྱི་གཞི་དང་མཉམ་  
 འབྲེལ་གཡུལ་འཐབ་བཀོད་འདོམས་སྤྱི་གཞིའི་རྒྱུར་བཅོས་ཐད་ཚད་བརྒྱལ་ཡར་རྒྱས་ཡོང་བ་དང་། གཞི་ཁྱོན་  
 གི་གྲུབ་ཆ་ལེགས་རྒྱུར་དང་། སྤོང་རྩས་ལམ་ལྷན་འཇུག་ཚད་། དམག་དམངས་མཉམ་འབྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་  
 རྒྱལ་གཏོང་སོགས་གི་རྒྱུར་བཅོས་ཐད་གྲུབ་འབྲས་གལ་ཚེན་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་ཆ་འཕྲིན་ཅན་གི་དམག་འབྲུག་  
 ལ་རྒྱལ་ཁབ་ལེན་ཐུབ་པ་དང་། འགན་འཁུའི་ལས་འགན་ལག་བརྟུན་ལུས་ལྡན་བྱེད་པའི་གྲུང་གོའི་ལྷན་ཚོས་གི་  
 དེང་རབས་དམག་དོན་སྟོབས་ལྷན་གི་མ་ལག་ཏུ་ཐག་བརྟུན་པ་དང་། གྲུང་གོའི་ལྷན་ཚོས་གི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་  
 ལྷན་གི་དམག་དོན་ལམ་ལྷན་འཇུག་ཚད་དུ་གཏོང་དགོས། དམག་ཡོངས་གིས་ཚད་མཐོའི་ལོ་རྒྱུས་གི་རང་  
 རྟོགས་དང་འགན་འཁུའི་འཇུག་སེམས་ཚེན་པོ་དང་། འདུད་པའི་ལུས་དང་བྱས་པའི་རྗེས་ཐོན་པའི་སྤོང་སྟོབས་ལ་  
 བརྟེན་ནས་རྒྱུར་བཅོས་གི་འགག་སྐྱོལ་དམག་འཐབ་དེར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་ཏང་དང་  
 མི་དམངས་ལ་སློ་ཡིད་ཚོམས་པའི་ལན་ཞིག་ཏུ་ཐག་ངང་འདེབས་དགོས་ཞེས་གསུངས།

ཞེས་ཅིན་མིང་གིས་དུས་བབ་གསར་པའི་འོག་གི་ཆབ་སྲིད་ལ་བརྟེན་ནས་དམག་དཔུང་འཛུགས་  
 སྐྱོད་བྱེད་པའི་སླར་བྱ་ལག་བསྟར་བྱས་ནས་དཔུང་སྡེར་འགོ་བཙུག་དང་སྟངས་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་དང་དཔུང་སྡེར་  
 བཀོད་འདོམས་ལུས་ལྡན་བྱེད་རྒྱ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ཡོང་བར་སྐུལ་སྤེལ་བཏང་ནས་དམག་ལྷན་  
 གྱིས་སྤྱི་འདོམས་བྱེད་པ་དང་། འཐབ་ཁུལ་གྱིས་དམག་གཙོ་བོར་རྒྱག་པ། དམག་རིགས་ཁག་གིས་གཙོ་རྒྱུན་  
 བྱེད་པ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཆགས་པར་བྱེད་དགོས། བྱིས་ས་བཞིན་དམག་དཔུང་སྐྱོད་པ་དང་དམག་དཔུང་ལྡན་  
 བོ་སྐྱོད་བར་སྐུལ་སྤེལ་གཏོང་བའི་གཏོང་རྒྱར་དམིགས་པ་དང་དབང་ཆ་བཙོས་སྐྱོད་གི་འགག་རྩར་དམ་འཛིན་  
 གྱིས་དབང་ཆ་བེད་སྤྱོད་གཙུན་འདོམས་དང་ཉ་སྐུལ་མ་ལག་ནན་བོ་འཛུགས་སྐྱོད་བྱེད་དགོས། གཡུལ་འཐབ་  
 རྩོལ་ས་ལུགས་རྩེར་སོན་གཏོང་རྒྱར་དམིགས་ནས་གཞི་ཁྲོན་དང་གྲུབ་ཆ་དང་། དཔུང་སྡེ་སྐྱོག་གཞི་ལེགས་སྐྱར་  
 བྱས་ནས་རང་རེའི་དམག་དཔུང་གི་གྲངས་འབོར་གཞི་ཁྲོན་ཅན་ནས་སྤྱི་ཚད་ལྷན་སྤྱོད་ཅན་དུ་བསྐྱར་རྒྱར་  
 སྐུལ་མ་གཏོང་དགོས། མང་ཕྱིན་གྱི་དམག་དོན་འགྲན་རྩོད་འཐབ་ཁུལ་གྱི་མཐོ་ས་ལེན་རྒྱར་དམིགས་ནས་  
 གསར་གཏོང་རྒྱལ་བུ་ལྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལུས་པ་འདོན་སྤེལ་གང་ལེགས་གྱིས་འཐབ་འཛིན་ལུས་པའི་འཕར་ས་  
 གསར་པ་སྐྱེད་སྲིང་བྱེད་དགོས། དམག་དོན་གྱི་མི་ལུགས་ཐོན་ཁུངས་གསར་སྤེལ་དང་། འོ་དམ། བེད་སྤྱོད་ཡག་  
 བོ་བཅས་བྱ་རྒྱར་དམིགས་ནས་ཤེས་ལྡན་པ་འཕེལ་རྒྱས་གྱི་སྐྱོག་གཞི་སྐྱར་བཙོས་དང་སྲིད་ཁུལ་གྱི་གསར་གཏོང་  
 ལ་སྐུལ་མ་བཏང་སྟེ་ཤེས་ལྡན་པ་འབྱུང་བ་དང་སོ་སོའི་འཛོན་ཐང་མདོན་པའི་རྣམ་པ་ཉམས་དགའ་བ་ཞིག་  
 ཆགས་པར་བྱེད་དགོས། དམག་དམངས་མཉམ་འདྲེས་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་འཐབ་ཁུལ་ལག་བསྟར་ལ་དམིགས་ནས་  
 དམག་ས་ལས་བརྒྱལ་བའི་སྐྱར་བཙོས་ལས་འགན་གལ་ཆེན་ལ་སྐུལ་སྤེལ་བཏང་ནས་དཔལ་འབྱོར་འཛུགས་  
 སྐྱོད་དང་རྒྱལ་སྤུང་འཛུགས་སྐྱོད་གི་མཉམ་འདྲེས་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་མ་གཏོང་དགོས་པའི་ནན་བཤད་  
 གནང་། །ཁ་འཕྲིན་འབྱུང་ཁུངས། ཤིན་ཏུ་བཟང་། ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན།

༡༥ ། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་རིང་བོད་རིགས་ཀྱི་སློག་བརྟན་རང་རྒྱལ་ལས་ཐོན་ནས་བེར་ལེན་དང་། མེ་ཉི་  
 སི། ལུན་གེ་དུ་སོགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་གྱི་སློག་བརྟན་དུས་ཆེན་ཐོག་ཐངས་མང་བོར་བརྟན་ཡོད་པ་  
 རེད། འབྲེལ་ཡོད་བོད་རིགས་འཐབ་ཁུངས་འགན་འཁུར་གྱི་འཕེལ་རྒྱས་ལ་སྐུལ་སྤེལ་བཏང་ནས་དཔལ་འབྱོར་  
 ལས། རིག་གནས་མཚར་བཟོ་བྱ་རྒྱ་དེ་མིན་ཞེས་བཤད་པ་རེད།

ཟླ་འདིའི་ཚེས་ ༡༦ ཉིན་སྐབས་ལྔ་བརྒྱ་དགཉིས་པའི་ཐའེ་མཐོག་གསེར་རྟ་བྱ་དགའི་ཐོག་པད་མ་ཚེ་བརྟན་  
 གྱིས་འཐབ་འཛིན་བྱས་པའི་སློག་བརྟན་ 《ཐར་ལོ》 ཞེས་པའི་འཐབ་གཞུང་བཙོས་སྐྱོག་རྩེ་གྲུའི་བྱ་དགའ་  
 ཐོབ་ཅིང་། སློག་བརྟན་དེ་མེ་ཉི་སི་སློག་བརྟན་དུས་ཆེན་སྐབས་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་པའི་ “སའི་སློམས་ཐིག”

འགྲན་ཚན་དང་། རྒྱུ་འབྲུག་རྒྱལ་སྤྱིའི་སློབ་འཇུག་དུས་ཚོའི་སྐབས་ཉི་ཤུ་པ། རྒྱུ་འབྲུག་རྒྱལ་སྤྱིའི་སློབ་འཇུག་  
དུས་ཚོའི་སྐབས་སུ་མ་ཅོམ་བཞི་པ་བཅས་སུ་རྒྱུ་འབྲུག་ཡོད་པ་རེད།

སློབ་འཇུག་ 《ཐར་ལོ།》 བེ་པད་མ་ཚོ་བཞུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲུག་ 《ཐར་ལོ།》 བཅོས་སྐྱོག་བྱས་པ་ཡིན་  
ཞིང་། དེའི་ནང་ལྷག་རྗེ་ཐར་ལོ་སྐྱེ་ཁར་གེ་བྱ་མོ་གཡང་མཚོ་དང་ལྷག་རྗེས། གཡང་མཚོ་ཁྲིད་དེ་ཁོ་མོས་ཡིད་  
སློབ་བྱེད་པའི་ “སྤྱི་ལོ་འབྲུག་འཛིག་རྟེན” ལ་ལྟ་བུར་འགྲོ་སྐབས་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ལ་གཡང་  
མཚོས་ཐར་ལོའི་རྒྱ་དཔུ་ཚང་མ་གཡོ་ལེན་བྱས་པས་མཐར་ལྷག་རྗེ་ཐར་ལོ་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་  
གཏམ་རྒྱུད་བརྗོད་ཡོད་པ་རེད།

༡༩༧༥ ལོའི་ལྷ་དང་པོར་བོད་རིགས་འབྲུག་ཁྲིད་པ་བོན་ཐར་རྒྱལ་གྱི་བཙུམས་ཚོས་གཉིས་པ་ 《གཙང་  
པོ།》 པར་ལིན་སློབ་འཇུག་དུས་ཚོའི་སྐབས་རྒྱལ་ཅུ་རེ་ལྟ་བུའི་ “གསར་ཐོན་དུས་རབས་” འགྲན་ཚན་ནང་  
རྒྱུ་འབྲུག་དེ་བེ་པར་ལིན་ Zoo Palast སློབ་འཇུག་པོ་བྱང་དུ་ཐེངས་དང་པོར་བཞུགས་པ་རེད། བོད་སྐད་སློབ་འཇུག་དེའི་  
ནང་བྱ་མོ་རྒྱུ་འབྲུག་ཅན་ལྟ་མོའི་མཐོང་ཕྱོགས་དང་དེ་བཞིན་ཁོ་མོའི་ཨ་མ་མངལ་སྐྱེས་སྐབས་ཀྱི་དུས་  
ཚོགས་གསུམ་པོ་དུས་རིམ་དུ་བྱས་ནས་སློབ་བོད་དང་། ཨ་པ། རང་ཉིད་བཅས་མི་རབས་གསུམ་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་  
དང་དེ་བཞིན་མི་རབས་གསུམ་གྱིས་ཨ་པའི་བྱམས་བརྗེར་གོ་བ་ལེན་རྒྱུ་མི་འདྲ་བ་མཚོན་ཡོད་པ་རེད།

༡༩༧༩ ལོའི་ལྷ་བཅུ་པར་རིན་པོ་ཆེས་འབྲུག་ཁྲིད་བྱས་པའི་ཀྱང་གོའི་སློབ་འཇུག་དང་པོ་ 《འོད་གསལ།》  
མེང་མའི་སློབ་འཇུག་དུས་ཚོའི་སྐབས་བཅུ་དྲུག་པའི་ “རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲན་བསྐུར་” ལ་བཞུགས་པ་དང་། སློབ་  
འཇུག་དེའི་ནང་ཨ་མ་ཞིག་ལ་བྱ་ལོང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། བྱ་ལོང་བ་དེ་ཨ་མས་རང་ལ་ལོང་བའི་མིང་པར་སློབ་ལོ་  
བཅོན་པོས་སློབ་བྱ་བཅུག་པར་ཡི་མ་རངས་བར་བྱིས་ནས་ཐོན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་དུ་འབྲུམས་རྗེས། ཨ་མས་བྱ་ལོང་  
བའི་གནས་སྐབས་བསམ་ཤེས་བྱེད་ཆེད་རང་གི་མིག་བཀག་ལྟེ་རྟོག་བཅོའི་འཛིག་རྟེན་ཏེ་ནང་སེམས་ཁམས་  
ནས་གཅེས་པའི་བྱ་འཚོལ་སྐབས་ནང་སེམས་ཀྱི་འོད་གསལ་རང་བཞིན་རྟེད་པའི་བརྒྱུད་རིམ་བཀོད་ཡོད་པ་  
རེད།

བོད་རིགས་ཀྱི་མཐས་དབང་སྐལ་བཟང་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་ 《བོད་རིགས་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་བཟུང་  
བའི་སློབ་འཇུག་དང་བོད་རིགས་ཀྱི་སློབ་འཇུག་ཁྲིད་ཀྱི་རིག་གནས་བསམ་ཞིབ།》 ཅེས་པར་སློབ་འཇུག་གིས་  
རིག་གནས་དང་རིན་ཐང་ལྟ་བུ་ཞིག་བརྒྱུད་བརྒྱགས་བྱེད་དགོས་སྐབས། བོད་རིགས་ཀྱི་སློབ་འཇུག་དང་ཡང་ན་  
བོད་རིགས་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་བཟུང་བའི་སློབ་འཇུག་གང་ཡིན་ཡང་རིག་གནས་ཤིག “